National
28 DE ANI
Cotidian fondat în 1997

Scris de **Claudia Marcu** 2025-10-28

Avocatul Poporului ”rezolvă” problema bătrânilor din cămine. Aparținătorii trebuie să plătească!

Într-un raport special privind situația vârstnicilor expuși unui risc mare de sărăcie și excluziune socială, Avocatul Poporului cere modificarea legislației și obligarea aparținătorilor la plata costurilor cazării în căminele de bătrâni sau a celor de îngrijire la domiciliu. Și asta în condițiile în care instituția recunoaște că implicarea statului în finanțarea serviciilor sociale este aproape zero față de nevoile reale.

Statul nu este obligat să asigure îngrijirea persoanelor vârstnice expuse riscului mare de sărăcie și excluziune socială, a concluzionat Avocatul Poporului, într-un raport special pe această temă. După ce face o radiografie a serviciilor sociale pentru bătrâni, din care reiese o lipsă totală de implicare a autorităților în finanțarea centrelor de îngrijire și a personalului specializat, Avocatul Poporului cere nici mai mult nici mai puțin decât schimbarea legislației pentru a obliga rudele vârstnicilor vulnerabili să achite costurile necesare.

”La momentul actual, lipsește cadrul legislativ care să reglementeze identificarea aparținătorilor persoanelor beneficiare de servicii sociale și să stabilească obligațiile acestora, în special în ceea ce privește contribuția financiară la plata serviciilor de îngrijire, mai exact la plata valorii integrale a contribuției de întreținere pentru serviciile din centre/cămine sau de îngrijire la domiciliul personal. Această situație identificată

cuprinde două aspecte esențiale: în primul rând, nu există prevederi clare care să impună identificarea aparținătorilor și responsabilitățile pe care aceștia trebuie să și le asume în raport cu persoana aflată în nevoie; în al doilea rând, legislația actual nu obligă aparținătorii să achite diferența până la valoarea integrală a contribuției lunare pentru serviciile oferite în centre rezidențiale, cămine sau pentru îngrijirea la domiciliu", se arată în raportul special al Avocatului Poporului.

Diaspora, pusă la plată

Această lacună generează dificultăți în recuperarea costurilor serviciilor sociale și creează un gol în ceea ce privește responsabilitatea financiară a familiei sau a persoanelor apropiate, susține Avocatul Poporului, care subliniază faptul că neglijarea persoanelor vârstnice este o problemă reală, ce rămâne nesoluționată din cauza lipsei unei intervenții statale adecvate. "Aceasta se leagă strâns de fenomenul abandonului persoanelor vârstnice de către familiile lor, mai ales în cazul celor care au plecat la muncă în străinătate sau locuiesc și lucrează în localități aflate la distanță, ceea ce reduce sprijinul efectiv și contactul direct cu cei dragi. În plus, relațiile deficitare sau chiar lipsa relațiilor între familii și rezidenții din centrele de asistență agravează și mai mult situația acestor persoane. Această problemă este intensificată de percepția susținătorilor legali, care consideră că responsabilitatea principală pentru îngrijirea vârstnicilor revine exclusiv instituțiilor statului, ceea ce duce la o diminuare a implicării familiale", se precizează în documentul citat. O altă situație dificilă identificată în raport o reprezintă persoanele afectate psihic, cele fără un diagnostic clar emis de un medic specialist sau fără un medic de familie, precum și cele fără susținători sau a căror susținători refuză să se implice în rezolvarea problemelor lor. Aceste persoane rămân astfel extrem de vulnerabile și fără acces adecvat la servicii sociale specializate.

"Se observă în numeroase cazuri o lipsă evidentă de implicare din partea aparținătorilor în acordarea îngrijirii necesare persoanelor vârstnice. Aceștia refuză adesea să își asume responsabilitatea pentru îngrijirea seniorilor, evitând să efectueze demersurile necesare pentru obținerea documentelor medicale sau pentru accesarea drepturilor sociale ce le revin acestora", mai arată raportul.

Familiile trebuie să le asigure un trai decent

În acest context, Avocatul Poporului consideră că se impune cu necesitate responsabilizarea familiilor persoanelor în vârstă, astfel încât să se asigure un trai decent și protecție adecvată pentru această categorie vulnerabilă. Este esențial ca aparținătorii să fie conștienți de obligațiile morale și legale pe care le au și să participe activ la susținerea și îngrijirea persoanelor vârstnice, în vederea prevenției neglijării și a marginalizării lor sociale. "Se impune reglementarea acestei situații, astfel încât autoritatea publică locală să poată să tragă la răspundere aparținătorii. În acest sens, se poate crea cadrul legislativ necesar pentru emiterea unei decizii/dispoziții executorii, cu posibilitatea pentru aparținător de a contesta actul în instanță", susține Avocatul Poporului.